

Handläggare
Mira Hansson
Telefon: 08-50822141

Till
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd
2024-12-19

Rutiner på våra förskolor

Svar på skrivelse från (M), (L) och (C)

Förvaltningens förslag till beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen från (M), (L) och (C).

Sammanfattning

I en skrivelse från Johan Nilsson m.fl. (M), Inger Swahn (L), Henrik Falk (C) och med ersättaryttrande från Lolita Lovén Johnsen (KD) ställs frågor om förskolans rutiner kopplat till övergrepp på barn. Förvaltningen besvarar frågorna i detta tjänsteutlåtande.

Ärendet

Vid nämndsammanträdet 24 oktober 2024 lämnade Johan Nilsson m.fl. (M), Inger Swahn (L), Henrik Falk (C) och Lolita Lovén Johnsen (KD med sitt ersättaryttrande en skrivelse i vilken två fall av förskolepersonals övergrepp på barn i andra kommuner beskrivs. Övergreppen ska ha ägt rum under ett flertal år utan att övrig personal eller ledning har upptäckt och larmat. Med anledning av detta ställer skribenterna fyra frågor till förvaltningen.

Frågeställningarna lyder enligt följande:

- Hur ser rutinerna avseende ensamarbete ut vid toalettbesök och blöjbyten?
- Hur ser rutinerna ut på eftermiddagar och kvällar; finns det tillfällen då en pedagog/barnskötare är ensam med barn på förskolan?
- Får förskolepersonal utbildning i hur man kan märka/upptäcka om ett barn har blivit utsatt för övergrepp?
- Om övergrepp på ett barn i förskolan skulle uppstå; hur ser rutinerna ut för det?

Ärendets beredning

Ärendet är berett inom avdelningen för förskola. De fackliga organisationerna informeras på samverkansgruppen den 3 december.

Förvaltningens svar på ställda frågor

1. Hur ser rutinerna avseende ensamarbete ut vid toalettbesök och blöjbyten?

Ordinarie personal ansvarar för att barns toalettbesök och blöjbyten sker på ett, för barnen, integritetsskyddande vis. Rutiner finns för att det alltid är ordinarie personal som hanterar barns toalettbesök och blöjbyten och att vikarier aldrig lämnas ensamma med barn. Några rutiner för ensamarbete vid toalettbesök och blöjbyten av ordinarie personal finns inte.

2. Hur ser rutinerna ut på eftermiddagar och kvällar; finns det tillfällen då en pedagog/barnskötare är ensam med barn på förskolan?

Förskolepersonalens scheman är lagda utifrån barnens närvarotider som kan sträcka sig från 6.30 till 18.30. I syfte att få till en god personaltäckning under de tider barngrupperna är fulla förekommer det att öppnings- och stängningspersonal är ensamma med barn. Enligt förskolans rutiner lämnas vikarier ej ensamma med barn vilket också innebär att öppningar och stängningar alltid hanteras av ordinarie personal.

3. Får förskolepersonal utbildning i hur man kan märka/upptäcka om ett barn har blivit utsatt för övergrepp?

Arbetet med att stärka förskolans pedagogers kunskaper om upptäckt av samt stöttning och hantering av barn som far illa pågår löpande ute på förskolorna.

Inom ramen för stadsdelens samverkansarbete mellan förskola och socialtjänst har enheten för barnhälsa tagit fram ett stödmaterial, ”Orosanmälan inom förskolan – Bra att veta”, som riktar sig till förskolans pedagoger med en särskild del om tecken på när barn far illa. Stödmaterialiet finns tillgängligt för samtliga av förskolans pedagoger och arbetas med på personalmöten samt tas, vid behov, upp under barnhälsoteamets handledningstillfällen av förskolans personal.

Socialtjänsten har under två års tid erbjudit förskolans pedagoger digitala informationsträffar i syfte att öka pedagogernas kunskaper om barn som far illa. För att möjliggöra för fler pedagoger att ta del av informationsmaterialiet har beslut fattats i stadsdelens lokala samverkansgrupp om framtagande av informationsfilmer.

Under hösten 2024 har en enkät skickats ut till samtliga av förskolans pedagoger avseende kunskapsnivån kring barn som far illa. Enkäten visar på ett fortsatt behov av kompetenshöjning inom området. Som ett led i detta kommer Ann-Charlotte Münger, verksam vid kunskapscentret Barnafrid vid Linköpings universitet, att besöka stadsdelens rektorer och biträdande rektorer den 5 december och då informera om den digitala utbildningsmodul som tagits fram av Barnafrid i samarbete med Haninge kommuns förskolor. Utbildningsmodulen är en kostnadsfri arbetsplatsutbildning som vänder sig till förskolans arbetslag och syftar till att öka förskolans pedagogers kunskaper om barn som far illa. Förhoppningen är att så många av förskolans arbetslag som möjligt får möjlighet att ta del av Barnafrids utbildning redan under 2025.

4. Om övergrepp på ett barn i förskolan skulle uppstås; hur ser rutinerna ut för det?

Stockholms stad har stadsövergripande riktlinjer för arbetet med barnsäkerhet i stadens kommunala förskolor som går under beteckningen Säker förskola. Utifrån stadens riktlinjer har stadsdelen tagit fram handlingsplaner i form av en krispärm. I denna krispärm framgår tydligt vad förskolans pedagoger ska göra vid upptäckt av eller misstankar om att ett barn far illa. Som komplement till stadens och stadsdelens riktlinjer och handlingsplaner kopplat till Säker förskola, finns en särskild Akutmatris som tagits fram för att utgöra stöd för förskolans verksamhet vid misstankar om att brott mot barn av fysisk, psykosocial och/eller sexuell karaktär ägt rum inom ramen för verksamheten. Utifrån stadens akutmatris har stadsdelen tagit fram egna rutiner. Bifogat detta tjänsteutlåtande finns den flik från stadsdelens krispärm som rör barn som far illa, stadens akutmatris samt stadsdelens framtagna rutiner utifrån akutmatrisen.

Lee Orberson
stadsdelsdirektör
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Liselott Hedman
avdelningschef
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Rutiner på våra förskolor
2. Fliken ”Barn som far illa” från stadsdelens krispärm
3. Akutmatris
4. Stadsdelens rutiner utifrån stadens akutmatris

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lee Orberson, stadsdelsdirektör	2024-12-03
Liselott Hedman, avdelningschef	2024-12-03